

Metodologie pro ISK 2

Kontrola dat

Popis kategorizovaných dat

A close-up photograph of a document, likely a technical drawing or a data table. The document features a grid of lines. A prominent feature is a diagonal hatched area, possibly representing a specific material or a warning zone. Below this area, the words "ACTUAL NORMAL" are printed in a bold, sans-serif font, oriented diagonally. The background is slightly blurred, emphasizing the foreground elements.

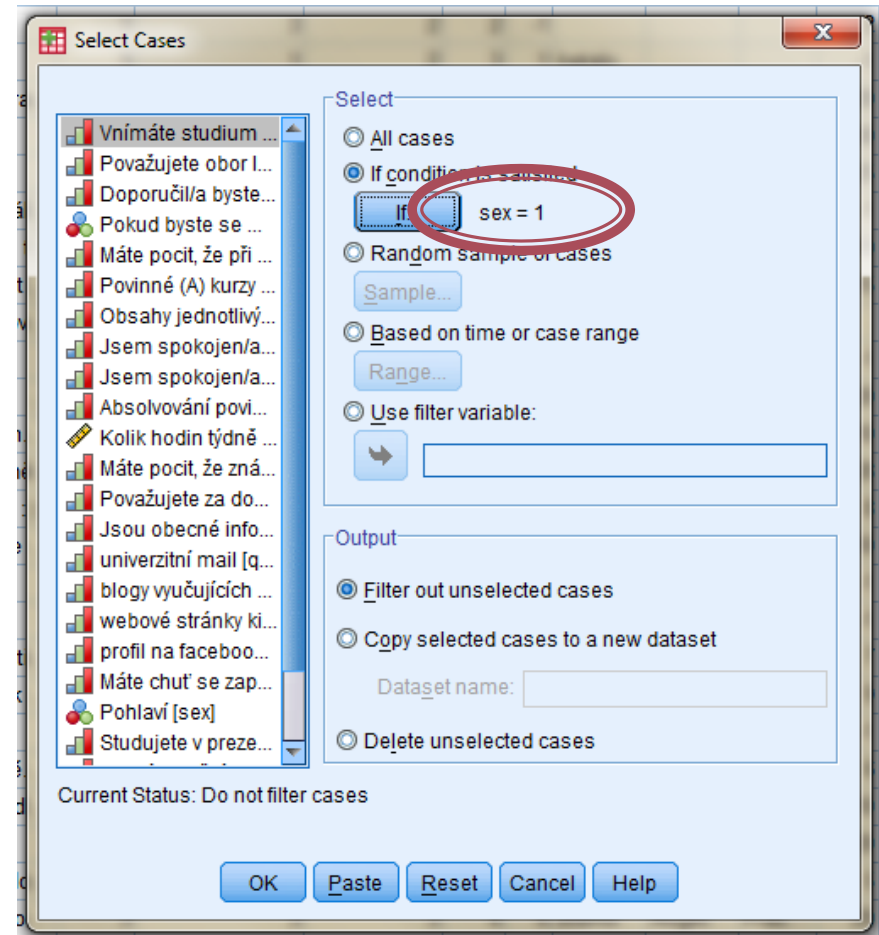
ACTUAL NORMAL

Popisná (deskriptivní) statistika

- Začínáme **zkoumáním jednotlivých proměnných**, teprve potom analyzujeme jejich vztahy
- Účelem analýzy je „**zpřístupnit data** graficky, tabulkově a výpočtem statistických charakteristik“ (Hendl 2009)

Výběr případů

- Pokud nechceme pracovat s celým souborem
- **Data → Select Cases**
- Lze vybírat náhodně nebo dle kritéria – pokud např. chceme pracovat jen s muži, pak musíme použít proceduru IF

Kontrola dat: GIGO

- „Garbage in, garbage out!“

Kontrola dat: GIGO

- **Chyby při zpracování**
 - Posuny desetinných čárek
 - Záměna znaků (nepoužívat „o“ pro missing values)
 - Chyby při přepisování
- **Kontrola dat**
 - Kontrola okem („vytisknout a řádek po řádku zkontrolovat“ *Hendl, 2009*)
 - Předběžné grafické zobrazení dat

Co s missing values?

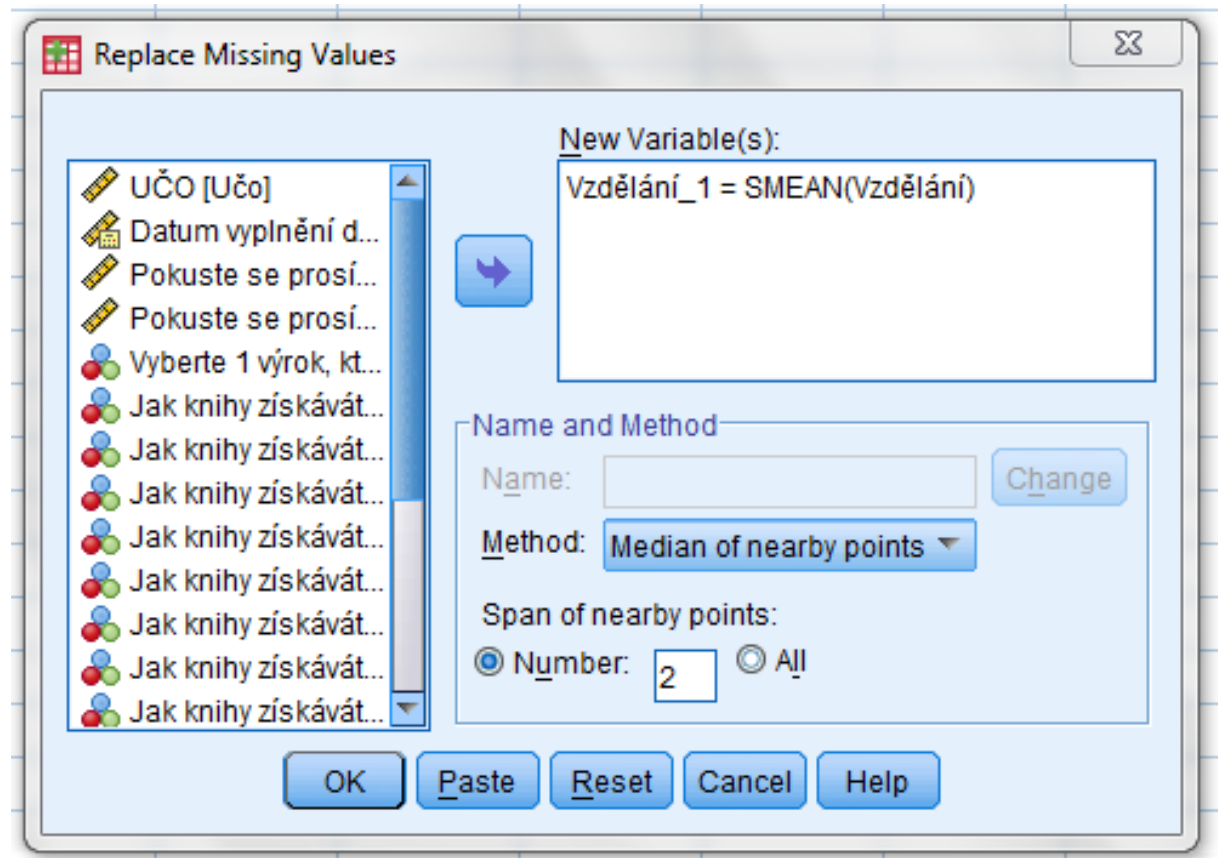
- **Hodnota „neodpověď/a“**
- Jsou výskyty rozděleny náhodně?
- Způsoby kontroly:
 - rozdělit soubor na skupiny záznamů s missing values a bez nich, porovnat charakteristiky obou souborů
 - Kontrola korelací vyplnění/nevyplnění s jinou proměnou

Co s missing values?

- Pokud potřebujeme pracovat jen s úplnými záznamy:
 - Vymazání jednotky
 - Vymazání proměnné
 - Imputace
 - Odhad scházející hodnoty (regresní analýza)
 - Nahrazení průměrnou hodnotou subpopulace

Co s missing values?

- Transform → Replace Missing Values

Kategorizovaná a nekategorizovaná data

- **Kategorizovaná data:** nominální, ordinální i kardinální proměnné s malým počtem variant (pohlaví, vzdělání, počet dětí)
- **Nekategorizovaná data:** kardinální proměnné s velkým počtem variant (plat)

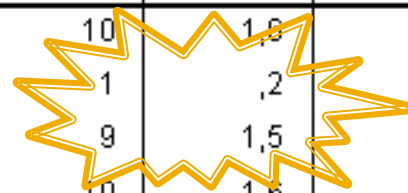

Kontrola kategorizovaných dat

- Analyze → Descriptive Statistics → Frequencies

Jméno výzkumníka

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Andrea Szászová	10	1,6	1,6	1,6
	Babora Ondrušová	1	,2	,2	1,8
	Barbora Ondrušová	9	1,5	1,5	3,3
	Barbora Pitašová	10	1,6	1,6	4,9
	Blanka Justová	10	1,6	1,6	6,5
	Blanka Svobodová	10	1,6	1,6	8,1
	Dagmar Chládková	11	1,8	1,8	9,9
	Dagmar Šiková	10	1,6	1,6	11,6
	Dalibor Bláha	10	1,6	1,6	13,2
	Daniela Králová	10	1,6	1,6	14,8

Chybný
zápis jména

Kontrola kategorizovaných dat

- Analyze → Descriptive Statistics → Frequencies

Statistics		
Jaké je Vaše vzdělání?		
N	Valid	608
	Missing	6

Jaké je Vaše vzdělání?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Základní	46	7,5	7,6	7,6
	Základní vyučen /střední bez maturity	62	10,1	10,2	17,8
	Střední s maturitou	307	50,0	50,5	68,3
	Pomaturitní nástavba, VOS	40	6,5	6,6	74,8
	Vysokoškolské	153	24,9	25,2	100,0
	Total	608	99,0	100,0	
Missing	System	6	1,0		
Total		614	100,0		

Co s missing values?

Kontrola kategorizovaných dat

- Analyze → Descriptive Statistics → Frequencies

Statistics

Pohlaví

N	Valid	613
	Missing	1

Pohlaví

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Muž	279	45,4	45,5	45,5
	Žena	333	54,2	54,3	99,8
	7	1	,2	,2	100,0
	Total	613	99,8	100,0	
Missing	System	1	,2		
Total		614	100,0		

Chyba:
proměnná
„Pohlaví“ by
neměla
nabývat
hodnoty 7

Kontrola kategorizovaných dat

- Nalezení dat: CTRL+F
- Edit → Find

Statistics

Pohlaví		
N	Valid	613
	Missing	1

Pohlaví

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Muž	279	45,4	45,5	45,5
	žena	333	54,2	54,3	99,8
	7	1	,2	,2	100,0
	Total	613	99,8	100,0	
		1	,2		
		614	100,0		

Find and Replace - Data View

Column: Pohlaví

Find: 7

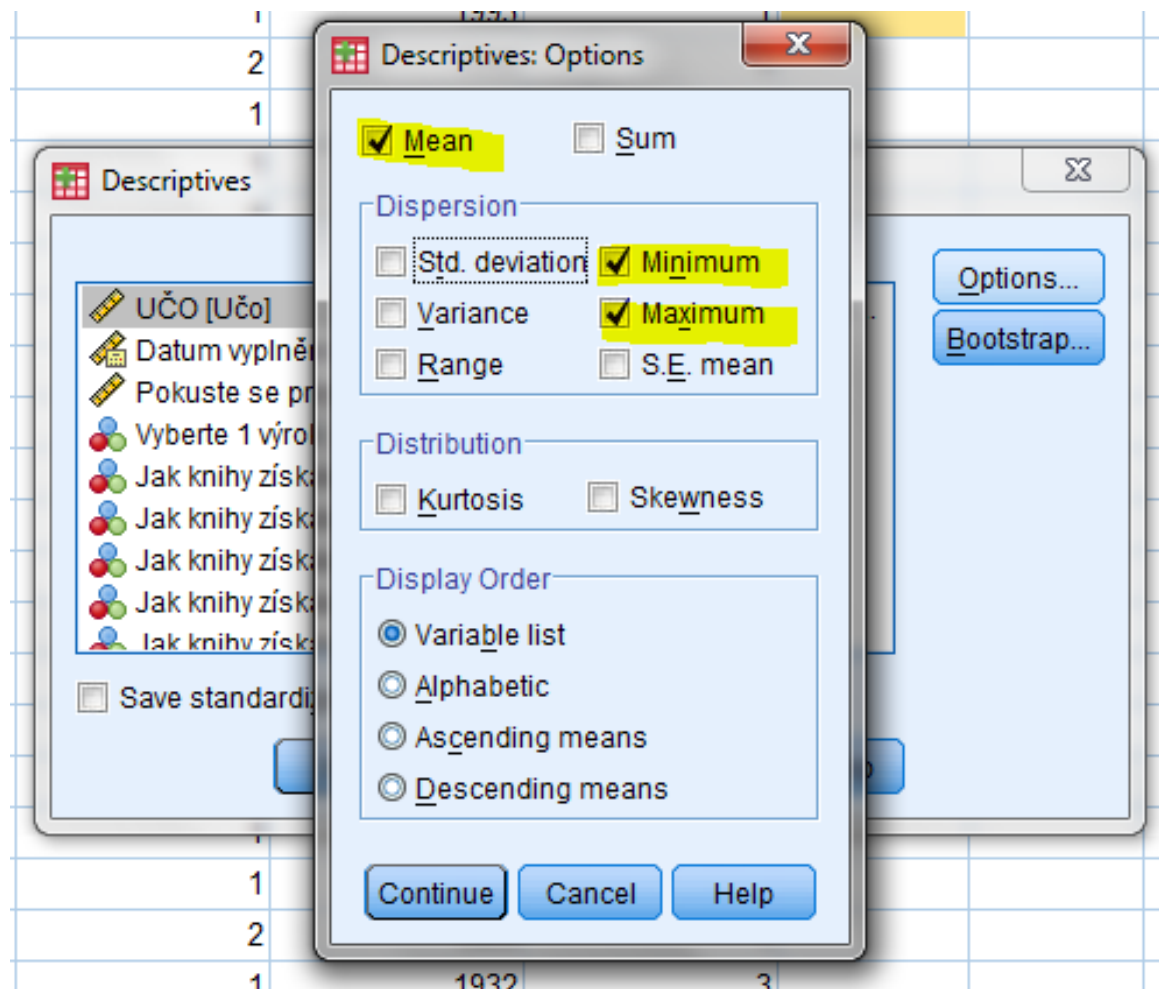
Replace

Replace with:

Show Options >>

Find Next Replace Replace All Close Help

Kontrola nekategorizovaných dat

Kontrola nekategorizovaných dat

- Analyze → Descriptive Statistics → Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean
Jaký je Váš rok narození?	613	1927	1997	
Valid N (listwise)	613			

Kontrola nekategorizovaných dat

- Analyze → Descriptive Statistics → Descriptives

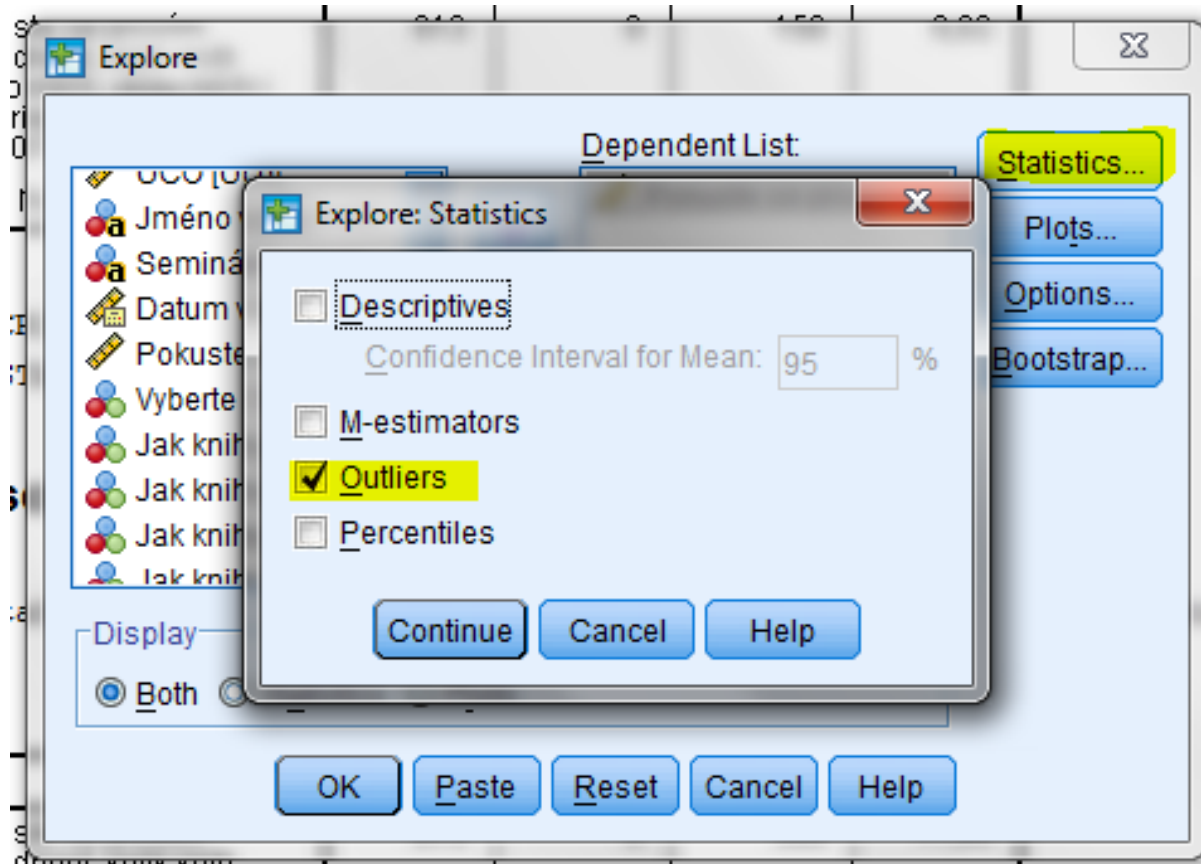
Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean
Pokuste se prosím odhadnout, kolik knih (odborných, vědeckých i beletrie) jste přečetl za rok 2011.	613	0	300	17,93
Pokuste se prosím odhadnout, kolik knih (odborných, vědeckých i beletrie) jste nakoupil za rok 2011.	613	0	150	6,62
Valid N (listwise)	613			

Kontrola nekategorizovaných dat

- Analyze → Descriptive Statistics → Explore

Kontrola nekategorizovaných dat

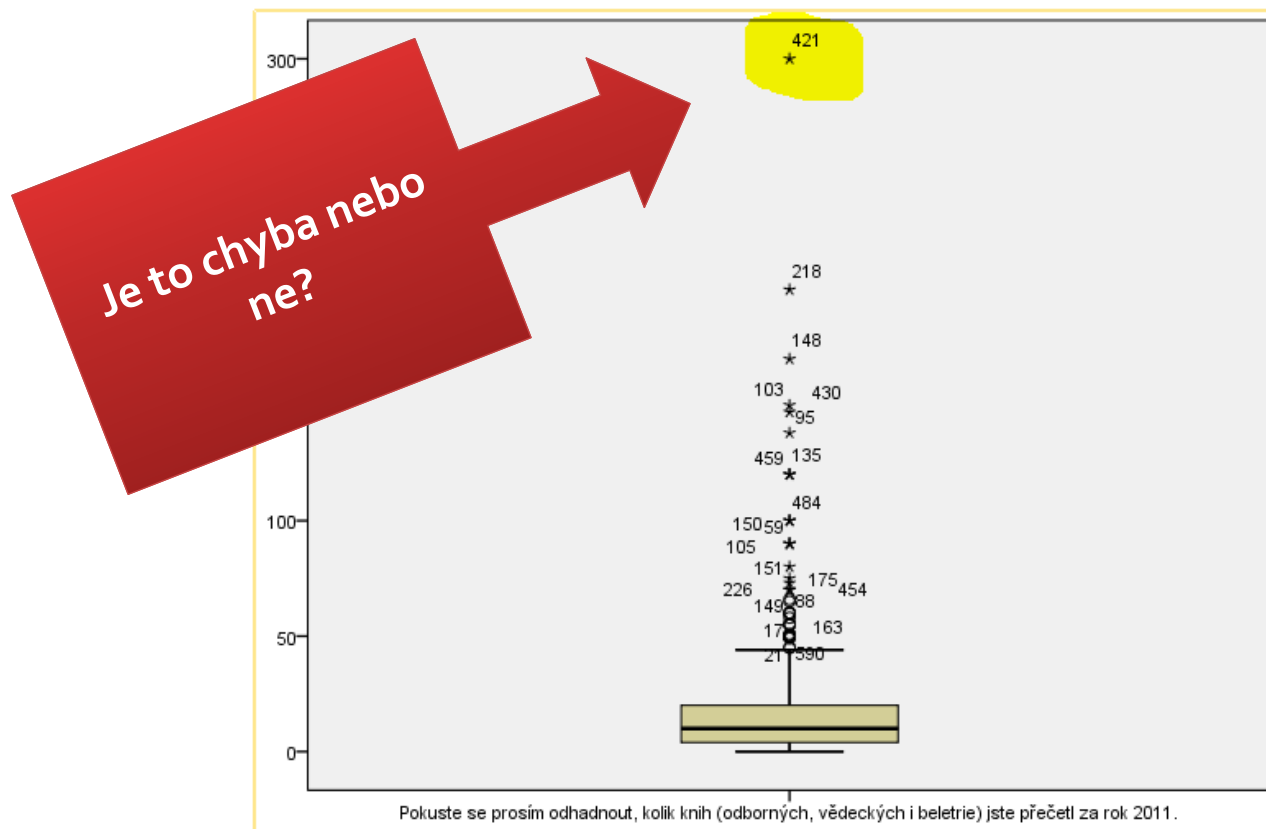
- Analyze → Descriptive Statistics → Explore

			Case Number	Value
Pokuste se prosím odhadnout, kolik knih (odborných, vědeckých i beletrie) jste přečetl za rok 2011.	Highest	1	421	300
		2	218	200
		3	148	170
		4	103	150
		5	430	147
	Lowest	1	599	0
		2	582	0
		3	562	0
		4	548	0
		5	505	0 ^a

a. Only a partial list of cases with the value 0 are shown in the table of lower extremes.

Kontrola nekategorizovaných dat

- Analyze → Descriptive Statistics → Explore

Analýza kategorizovaných dat

- Třídění prvního stupně (univariační analýza)
- Analyze → Descriptive Statistics → Frequencies

Statistics

Jste spokojen/a s nabídkou knih a služeb ve veřejných knihovnách?

N	Valid	459
	Missing	154

Jste spokojen/a s nabídkou knih a služeb ve veřejných knihovnách?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumul Perc
Valid	Velmi spokojen/a	83	13,5	18,1	
	Spíše spokojen/a	258	42,1	56,2	
	Ani spokojen/a, ani nespokojen/a	87	14,2	19,0	
	Spíše nespokojen/a	28	4,6	6,1	
	Velmi nespokojen/a	3	,5	,7	
	Total	459	74,9	100,0	
Missing	Nevím / nemohu odpovědět	154	25,1		
Total		613	100,0		

„Podezřele“ moc missing values

Možný postup: rekódovat jako novou proměnnou (odpověděli/neodpověděli) a sledovat, zda výskyty hodnot souvisí s jinými proměnnými

Tabulka četností

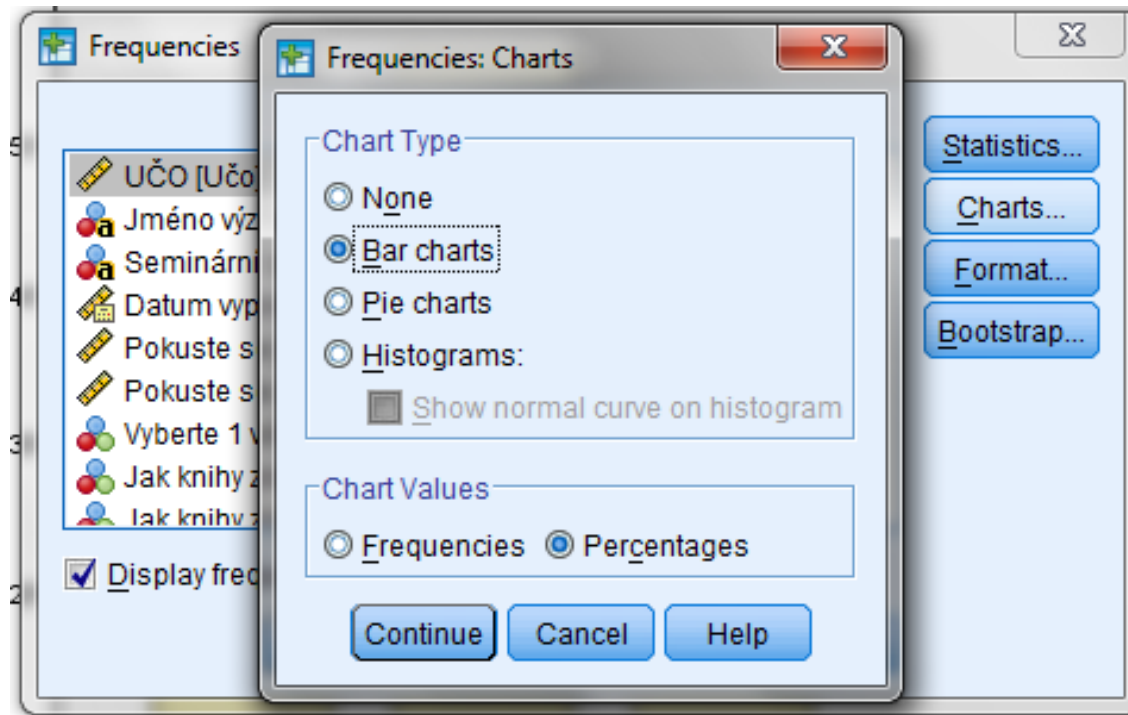
- Analyze → Descriptive Statistics → Frequencies

Jste spokojen/a s nabídkou knih a služeb ve veřejných knihovnách?

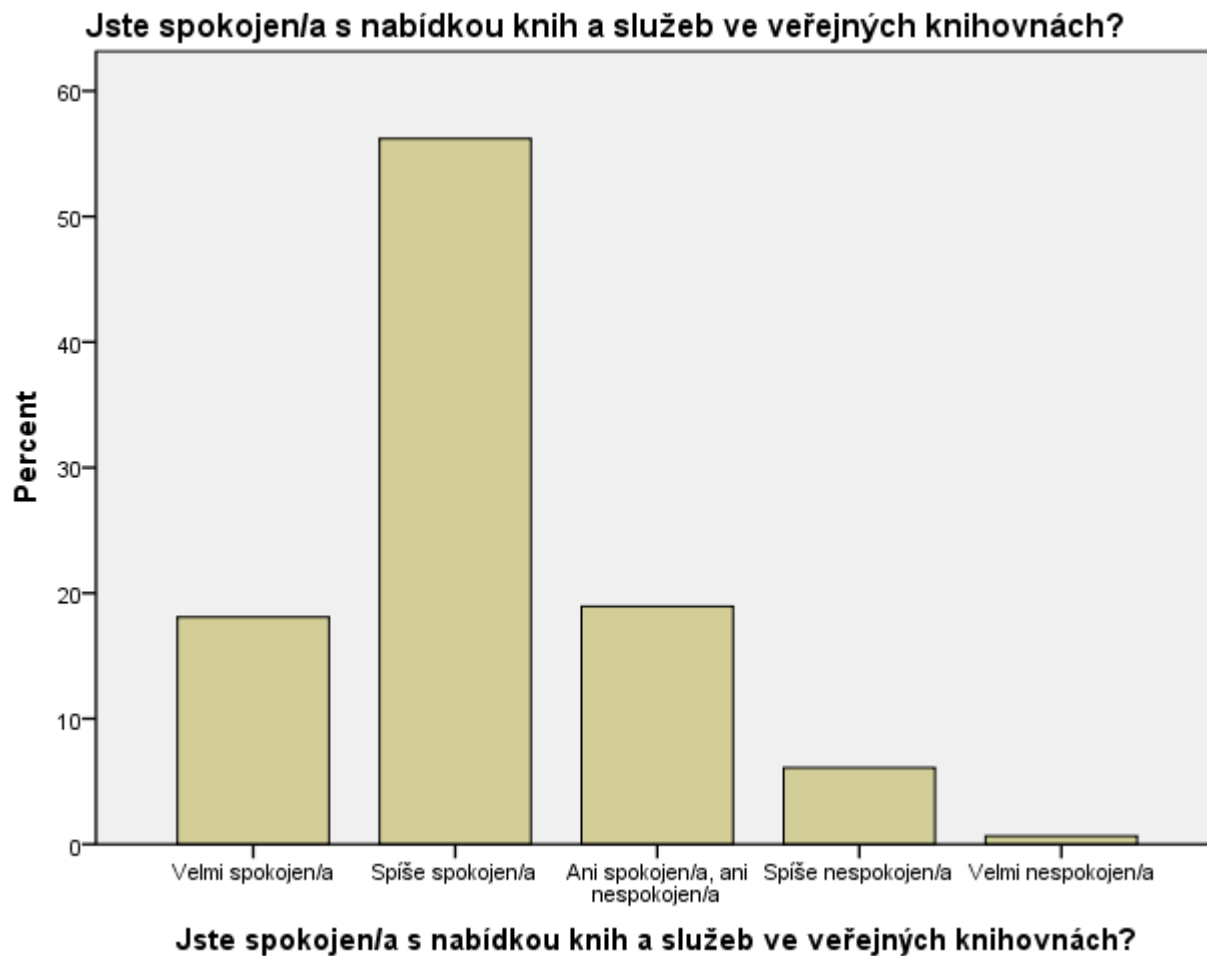
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Velmi spokojen/a	83	13,5	18,1	18,1
	Spíše spokojen/a	258	42,1	56,2	74,3
	Ani spokojen/a, ani nespokojen/a	87	14,2	19,0	93,2
	Spíše nespokojen/a	28	4,6	6,1	99,3
	Velmi nespokojen/a	3	,5	,7	100,0
	Total		459	74,9	100,0
Missing	Nevím / nemohu odpovědět	154	25,1		
Total		613	100,0		

Analýza kategorizovaných dat

- Analyze → Descriptive Statistics → Frequencies → **Charts** → **Bar Charts**

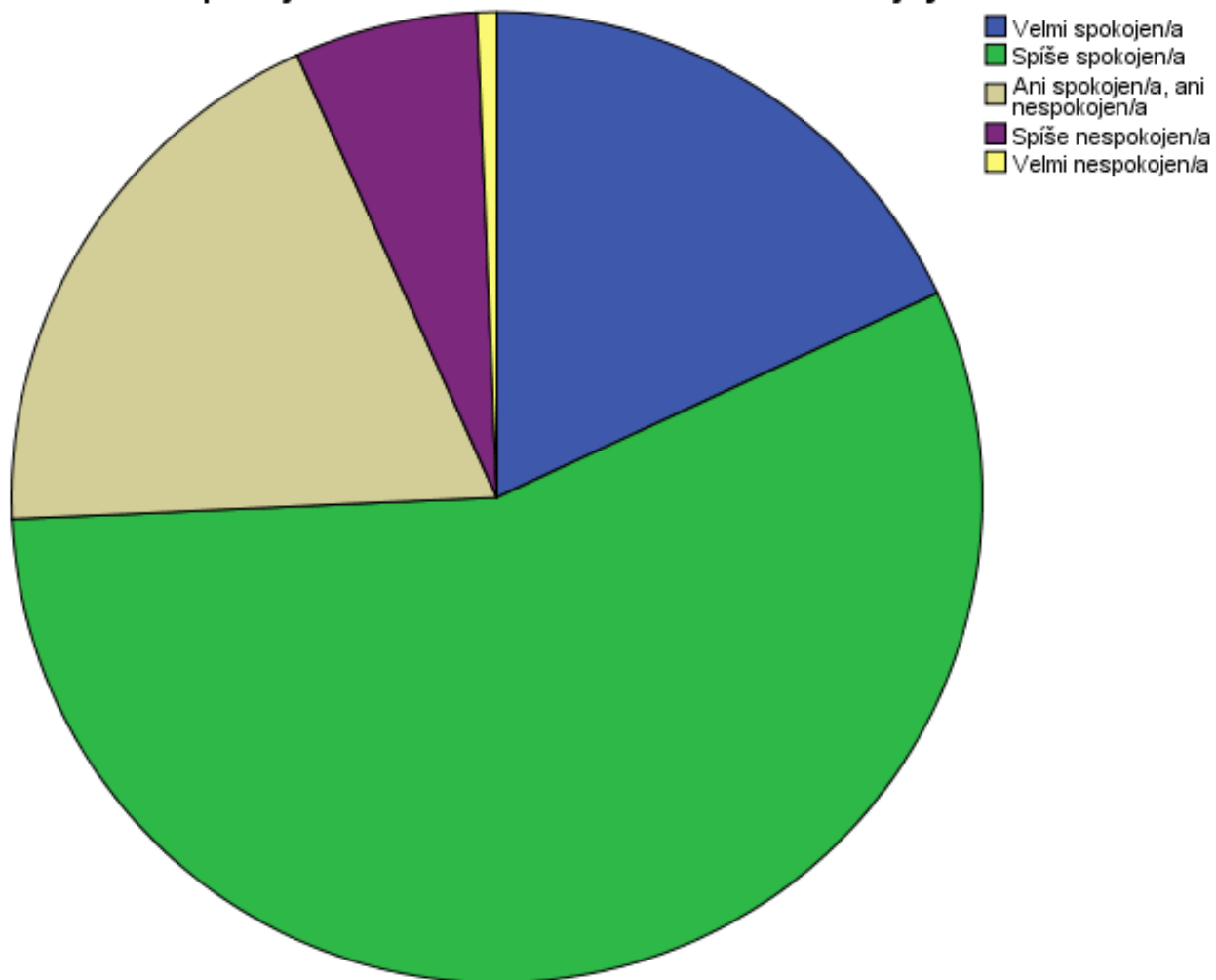

Sloupcové grafy

Koláčové grafy

Jste spokojen/a s nabídkou knih a služeb ve veřejných knihovnách?

Zobrazování dat

■ Tabulka četností

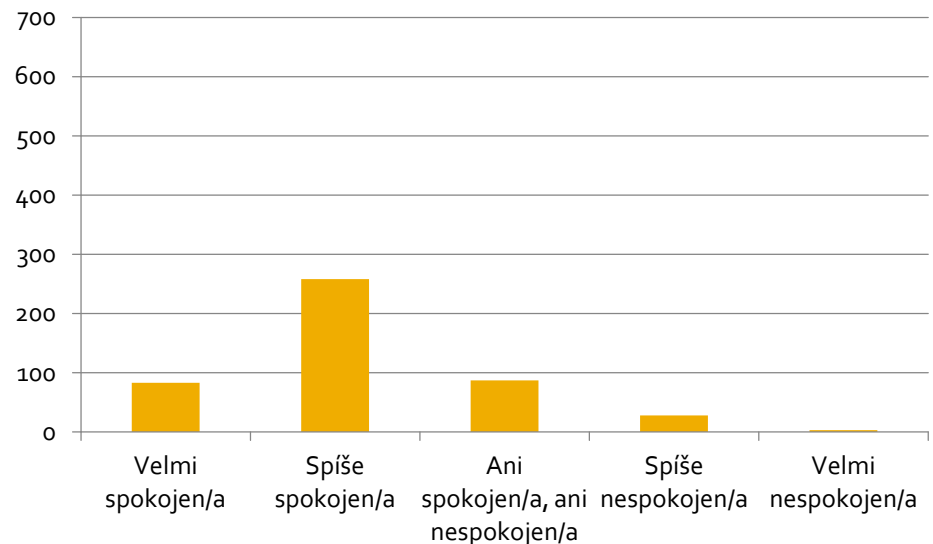
- První přehled výsledků měření
- Vhodné pro uvedení přesných čísel
- Absolutní / relativní / validní / kumulativní četnosti

■ Graf četností

- Názornější
- Používají se validní četnosti
- Osa X: hodnoty proměnné
- Osa Y: četnosti

Zobrazování dat

- **Sloupcový graf:**
 - Nezávislá proměnná na vodorovné ose
 - Závislá proměnná na svislé ose
 - Pozor na měřítko:

Míry centrální tendence

- Nominální proměnná: **MODUS**
- Ordinální proměnná: **MODUS, MEDIÁN**

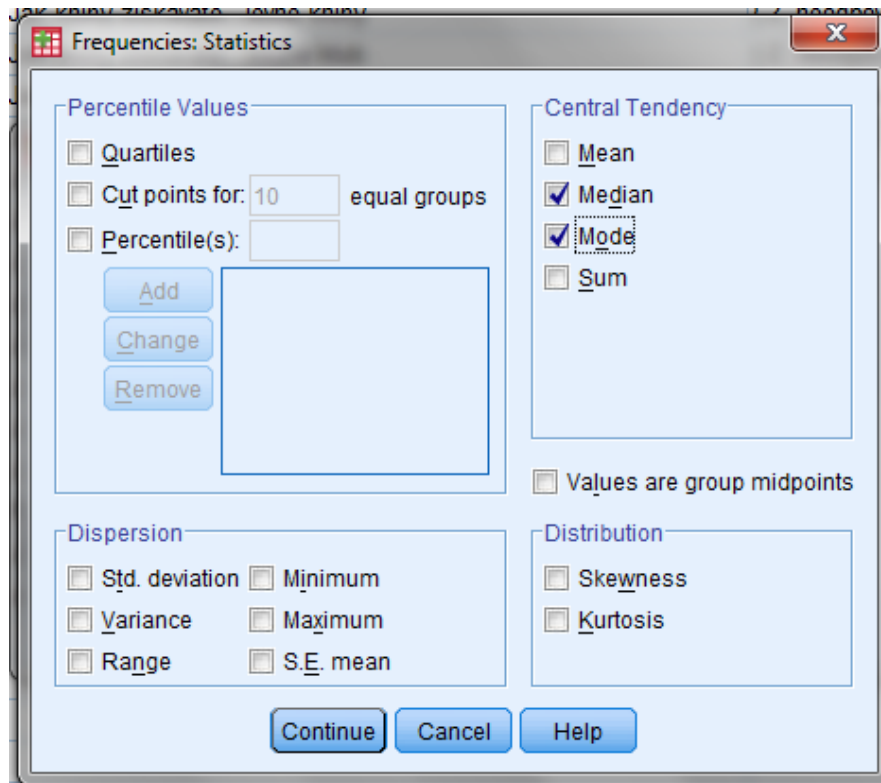
MODUS je hodnota, která se v datech vyskytuje nejčastěji.

MEDIÁN dělí řadu výsledků seřazených podle velikosti na dvě stejně početné poloviny

MEDIÁNOVÁ KATEGORIE je ta, ve které je dosaženo 50% všech údajů, postupujeme-li od první kategorie výše.

Míry centrální tendence

- Analyze → Descriptive Statistics → Frequencies → **Statistics → Median, Mode**

- Obrázky: [kevin dooley](#)